

In gesprek met Wim Schreurs

Floriade 2012 ontluikt

Ton Thissen

Het zal straks – vanaf april tot oktober 2012 – voor bezoekers uit binnen- en buitenland niet moeilijk zijn het terrein van de Floriade 2012 te lokaliseren. Over de A73 Venlo naderend zal het de oplettende weggebruiker onmiddellijk duidelijk zijn dat hier een spectaculair evenement plaatsvindt. Die indruk hebben we nu al, op 4 april 2011, als we vanuit het noorden op weg zijn naar de Floriade in aanleg voor een gesprek met Wim Schreurs.

Schreurs is een van de 10 bestuursleden van Stichting Bijenpaviljoen Venlo 2012, allen imkers uit Limburg, die als vrijwilliger het bouwen en exploiteren van het Bijenpaviljoen voor hun rekening hebben genomen. Bij de afslag Grubbenvorst is het een en al grondverzet, ook zo opvallend omdat de helgele zanderige ondergrond hier op veel plaatsen is bovengekomen. Ongehinderd maar wel met de veiligheidshesjes bij de hand rijden we het 66 ha grote Floriadeterrein op en stoppen als vanzelf bij een indrukwekkende kabelbaan in proefbedrijf. De gondels die vertrekken zijn bezet door biervaatjes gevuld met water. Mensen worden hier niet als proefkonijnen gebruikt, wel vaatjes van een Limburgse bierbrouwerij. Als u dit leest is de kabelbaan al voor het publiek geopend en kunt u een geweldig overzicht krijgen van de Floriade in aanleg.

Taluds

Wim Schreurs noemt zich de vrijwilligste van de vrijwilligers als het de stichting betreft. Niet om daarmee respect te oogsten maar omdat hij als enige van de bestuursleden gepensioneerd is en de anderen vinden dat hij tijd over heeft. Hij woont in Elsloo bij Maastricht maar is meerdere dagen per week - "een uurtje rijden maar" - aanwezig op de 500 m² die voor het bijenpaviljoen beschikbaar is. De plek ligt in een hoek van het themaveld 'Education and Innovation' en is via de daarheen leidende toegangswegen gemakkelijk te bereiken. Dit deel van het Floriadeterrein wordt gekenmerkt door van laag naar hoog oplopende met gras begroeide taluds, die je in hun natuurlijke vorm bergketens zou kunnen noemen. Ten behoeve van het zich ver-

plaatsend publiek zijn er doorsnijdingen met wandelpaden. Op de flanken van het talud dat grenst aan 'onze' plek zijn perken aangebracht met vaste planten als toekomstig drachtgebied.

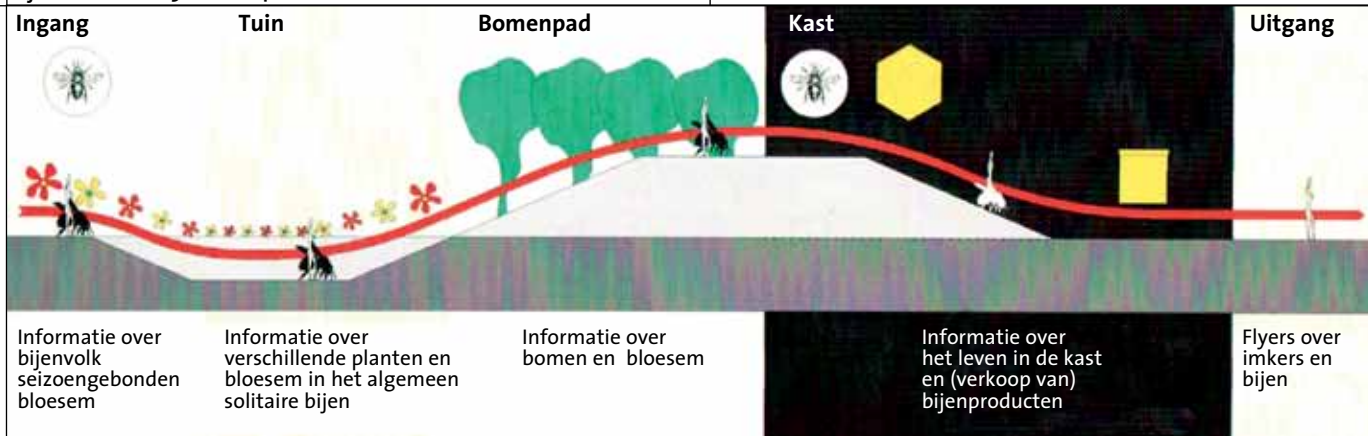
Op de bouw

Er zijn om 11.30 uur twee mannen druk in de weer met tegels voor de vloer van het paviljoen, waarvan een gedeelte naar beneden loopt en om de hoek weer naar boven. Er zijn schanskorven aangebracht als keermuren. Op diverse plaatsen zijn palen met een doorsnee van zo'n 20 cm op ongelijke hoogte de grond in geheid. Er is een miniatuurtaalud in wording. Je hebt Wim Schreurs wel heel hard nodig om uit te leggen waarvoor het allemaal moet gaan dienen en wat het moet gaan opleveren. En dat kan hij.

Het gebouw heeft in vorm en functie met de doelstellingen van de stichting te maken en op grond daarvan met de ideeën van een aantal ingeschakelde creatieve geesten. In zijn auto - het is koud op de bouw - zet Wim de doelstellingen voor het project op een velletje papier: 1) de bezoekers het belang van de honingbij voor de economie, de natuur en de mens laten beleven via een bezoek aan het paviljoen ; 2) het imago van de imkers in de 21ste eeuw neerzetten: imkeren is in de nabije toekomst geen nostalgische, vrijblijvende bezigheid meer. Bijhouden wordt een noodzakelijkheid die een geavanceerde aanpak verdient; 3) in dit verband moet ook het enthousiast maken van de jeugd voor het houden van bijen aan de orde komen en 4) moet besturend Nederland ervan overtuigd worden en raken dat er meer onderzoek moet komen naar de bedreigingen van de honingbij. Beginnen met een hoog ambitieniveau zorgt voor kwaliteit.

Creatievelingen

Om aan dit alles met een paviljoen en een tuin gestalte te geven heb je creatieve mensen nodig. Wat zijn dat voor lui en hoe krijg je die geestdriftig? Bekend is de overigens al stokoude oneliner: de verwondering is de moeder van alle kunst. Zo zijn we destijds toch ook allemaal imker geworden, omdat onze

illustraties Meier en Moor architecture and design

Het idee achter tuin en paviljoen: net als een bij lopen we met onze neus in de bloemen. Dan stijgt het pad tot in de bloesem van de bomen. Daarna komt het publiek in de (donkere) kast, met bijengezoem en bijeninfo

mond openviel van verbazing en verwondering toen we zicht kregen op de wondere wereld van de honingbij. Elke imker denkt met weemoed terug aan zijn/haar begintijd. Daarom was het een goed idee van de bestuursleden om voor het ontwerpen van het paviljoen en voor de presentatie van de honingbij creatieve geesten in te schakelen, die tot nu toe een op bijengebied óók onbeschreven blad waren. Na informatie op beperkte schaal over de honingbij werden ze enthousiast waarna brainstormsessies heel veel oorspronkelijke voorstellen opleverden. De basis voor al die plannen ligt in het educatieve vlak: de bezoeker zal worden uitgenodigd zich in het doen en laten van de honingbij (en van de imker) te verplaatsen.

Scanner en chips

Zo krijgt de paviljoenganger bij binnenkomst een scanner in de hand gedrukt om daarmee op pollen- en nectarjacht te gaan, terwijl intussen van chips voorziene bijen vanuit de bijenstand met hetzelfde bezig zijn. Van de activiteiten van de gechipte bijen worden de resultaten op het einde van hun vlucht op een scherm in beeld gebracht. De organisatoren denken dat deze futuristische presentatie vooral ook de jeugd zal aanspreken. Aan de grillige fundering is op dit moment te zien hoe er naar toe gewerkt wordt dat de bezoeker zich steeds met zijn of haar neus ter hoogte van bloemen, struiken en bomen bevindt om het scannen mogelijk te maken. De bezoeker ervaart hoe het is om een bij te zijn.

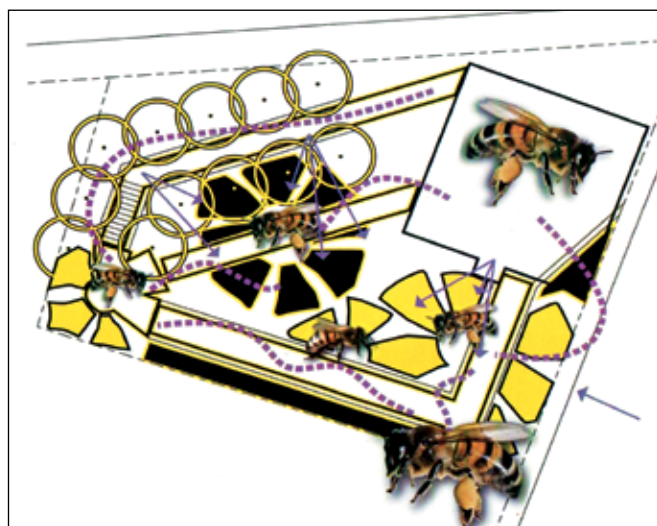
Cradle to cradle: duurzaamheid

In de onmiddellijke omgeving van ons paviljoen heerst nog geen opvallende bedrijvigheid. Wim Schreurs maakt duidelijk waarom wij er zo vroeg bij zijn. Het zit hem in de aan te planten tuin. Wil die in april 2012 uitbundig in bloei staan - althans voor een deel - dan moet je daar nu aan beginnen. De bomen staan er trouwens al. Ook de houten heipalen waarop een trap naar boomhoogte zal leiden. Uit het toepassen van o.a. dit soort palen blijkt dat het principe van duurzaam bouwen bij dit project een belangrijke rol speelt. Het paviljoen zal straks alleen op elektriciteit zijn aangesloten. Na afloop van de Floriade zal het in zijn geheel kunnen worden opgenomen en elders worden hergebruikt: het toppunt van duurzaamheid.

Bij het verlaten van het terrein wordt ons een blik gegund op de Innovatoren, de imposante toegangspoort die de ingang gaat domineren en ook na afloop van de Floriade beeldbepalend zal blijven.

Sponsors en vrijwilligers gevraagd

Op de begroting is er op dit moment nog een tekort van zo'n 70.000 euro. Sponsoring en subsidie moeten dat gat nog dichtten. Voor dit doel is er een fraaie brochure beschikbaar die steeds wordt geactualiseerd. Mocht u zich aangesproken voelen, dan verwijst ik u hierbij naar www.bijenviljoen.nl. Waar ook aan gewerkt wordt is het ronselen van vrijwilligers die het bezoekende publiek van informatie gaan voorzien. Bij voorkeur imkers natuurlijk. Er zijn er nogal wat nodig. Als je uitgaat van drie per dag dan kom je al aan 540 vrijwilligers. Maar je mag er natuurlijk ook een week voor uittrekken of een dag of drie. Ik heb met mijn thuisfront afgesproken me als vrijwilliger aan te melden: ik wil deze uitzonderlijke activiteit hoe dan ook voor tenminste één van de 180 dagen actief meemaken. Wie dat ook zou willen kan zich aanmelden via de genoemde website. Wellicht zien we elkaar dan op de Floriade. Aanmelden als vrijwilliger kan vanaf 1 september 2011 via de website.

illustratie Tuimontwerpers Jacobs, Smeets en Swart

Het idee achter de tuin: perken in de vorm van een bloem, met vaste (bijen) planten, cultuurplanten en kruiden. De contouren van het paviljoen en de tuin zijn te zien op de foto op bladzijde 3.

Comité van Aanbeveling

HKH Prinses Irene van Lippe-Biesterfeld, Herman Wijffels (Universiteit Utrecht), Anne-Marie Rakhorst (Search Ingenieursbureau B.V.), L.J.P.M. Frissen (CdK Limburg), Karla Peijs (CdK Zeeland), Henk Zomerdijk (burgemeester van Duiven), C.H.C. van Rooij (burgemeester van Horst a/d Maas), Anton Barschke (burgemeester van Stein).